

Довідник ЄКТС

ECTS (з англ. – European Credit Transfer System) — європейська кредитно-трансфертна система, розроблена за сприяння Європейської Комісії з метою забезпечення єдиної міждержавної процедури оцінювання навчання, системи виміру і порівняння результатів навчання студентів, їх академічного визнання і передачі від одного закладу освіти іншому. Система може використовуватися усередині навчального закладу, між навчальними закладами однієї країни, а також між закладами-партнерами з різних країн. Система ECTS базується на обліку обсягу навчальної роботи, виконаної студентом; допускає накопичення кредитів та їх здатність до перезарахування в європейському освітньому просторі; передбачає виконання правил щодо всіх її частин: ECTS-кредитів, ECTS-оцінок, Угоди про навчання і зарахування кредитів; покликана сприяти мобільності і міжнародному визнанню термінів навчання за кордоном.

Академічна година — мінімальна облікова одиниця навчального часу. Тривалість академічної години становить, як правило, 45 хв. Дві академічні години утворюють пару академічних годин («пара»). Зміна тривалості академічної години звичайно не допускається. Проте при проведенні пари без перерви її тривалість може змінюватись, але має становити не менше як 80 хв.

Академічна довідка — документ, що містить інформацію про навчальні досягнення та освітньо-професійну кваліфікацію студента за шкалою успішності (національною та шкалою ECTS).

Академічний календар — календарні терміни освітнього процесу та вивчення окремих дисциплін протягом академічного року.

Академічний рік — розподіл навчального року на семестри чи триместри, кількість навчальних тижнів, перелік дисциплін у семестрі (триместрі), тижневий розклад аудиторних та індивідуальних занять, заліків і екзаменів.

Атестація здобувачів вищої освіти — форма підсумкового контролю, який здійснює екзаменаційна комісія з метою встановлення відповідності рівня якості здобутої особою вищої освіти вимогам стандартів вищої освіти після закінчення навчання за спеціальністю.

Бакалавр — освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180-240 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньо-професійної програми для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра визначається вищим навчальним закладом. Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти.

Вибіркові навчальні дисципліни — дисципліни, які студенти обирають із запропонованої освітньо- професійної програми переліку. Вводяться вищим навчальним закладом у формі спеціальних навчальних курсів для поглиблення загальноосвітньої, фундаментальної і фахової (теоретичної і практичної) підготовки. Дають можливість здійснювати підготовку за спеціалізацією певної спеціальності та сприяють академічній мобільності.

Галузь знань — основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Диплом — документ про закінчення навчального курсу і присвоєння певної кваліфікації. Студентам, які виконали навчальну програму, захистили магістерську роботу або склали кваліфікаційний іспит, присвоюється кваліфікація магістра або бакалавра, видається диплом державного зразка.

Європейський простір вищої освіти — побудова єдиної стандартизованої системи навчання, що дає змогу підвищити зайнятість і мобільність громадян країн-учасниць, визначити рівні та гарантії якості навчальних програм, зробити більш привабливою для студентів і викладачів з інших країн систему загальноєвропейської вищої освіти. Цей процес отримав назву Болонського процесу.

Заліковий кредит — одиниця виміру навчального навантаження, необхідного для засвоєння змістових модулів або блоку змістових модулів. Кредит є відносною одиницею і вимірює час, у середньому необхідний студенту для засвоєння змістового модуля. Кредит враховує всі форми навчального навантаження студента: аудиторні заняття, самостійну роботу, підготовку до екзаменів, науково- дослідницьку роботу тощо.

Здобувачі вищої освіти - особи, які навчаються у вищому навчальному закладі на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

Зміст навчання — структура, зміст і обсяг навчальної інформації, засвоєння якої забезпечує особі можливість здобуття вищої освіти і певної кваліфікації.

Індивідуальний навчальний план студента — нормативний документ, за яким здійснюється навчання студента виходячи з вимог освітньо-професійної програми підготовки та з урахуванням його особистих освітньо-професійних інтересів і потреб.

Індивідуальний навчальний план студента - складається на підставі робочого навчального плану і включає всі обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни, обрані студентом, з урахуванням послідовності їх вивчення, обсяг навчального навантаження студента (усі види навчальної діяльності), типи індивідуальних завдань, систему оцінювання (поточний та підсумковий контроль знань, атестацію здобувачів вищої освіти).

Інформаційний пакет ECTS — документ, що містить загальну інформацію про Університет, назву спеціальностей, спеціалізацій, відомості про кваліфікацію, яку набуває випускник, відомості про навчальний графік та види навчальних занять, повний перелік

пропонованих обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін, їх коротку анотацію, відомості про форми та умови проведення контрольних заходів, опис системи оцінювання якості освіти.

Кафедра — базовий структурний підрозділ Університету, що проводить навчально-виховну і методичну діяльність з однієї або кількох споріднених спеціальностей, спеціалізацій чи навчальних дисциплін і здійснює наукову та наук освіту.

Компетентнісний підхід — оцінка підготовленості фахівців певного освітнього рівня до професійної діяльності на основі наявності в них визначених стандартами компетенцій.

Компетентність — динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Компетенція — сукупність доступних для вимірювання чи оцінювання умінь, знань і навичок, набутих упродовж навчання і необхідних для виконання певного виду професійної діяльності. Контроль якості вищої освіти — система заходів, яких уживає третя сторона з метою перевірки характеристик якостей особистості випускника вищого навчального закладу, та їх порівняння з установленими вимогами і визначення відповідності кінцевим цілям вищої освіти.

Кредит — інформаційний обсяг навчального матеріалу, який може бути засвоєний за 30 годин навчального часу(сума годин аудиторної, самостійної роботи студента, контрольних заходів на тиждень).

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - кредит ЄКТС) Кредит ECTS — одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС

Ліцензування — процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

Магістр — це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90- 120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми - 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків. Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра.

Місія навчального закладу — виражає високе призначення, відповідальну роль, вищий сенс, мету існування закладу в майбутньому; відображає погляди всіх зацікавлених сторін, забезпечує розуміння напрямів діяльності закладу та поєднує дії всіх учасників освітнього процесу, надаючи загальну основу для навчання. Місія включає довготермінове бачення закладом того, що він прагне робити та яким він прагне стати, деталізує статус закладу та забезпечує напрям і орієнтири для визначення цілей та стратегій на різних організаційних рівнях.

Модуль — логічно завершена, відносно самостійна, цілісна частина навчального курсу, сукупність теоретичних та практичних завдань відповідного змісту та структури з розробленою системою навчально-методичного та індивідуально-технологічного забезпечення, необхідним компонентом якого є відповідні форми поточного та підсумкового рейтингового контролю.

Навчальна програма — нормативний документ, який визначає місце і значення навчальної дисципліни в реалізації освітньої програми підготовки, її зміст, послідовність і організаційні форми вивчення навчальної дисципліни, вимоги до знань і вмінь студентів. Навчальні програми обов'язкових дисциплін входять до комплексу документів державного стандарту освіти, розробляються і затверджуються як його складові. Навчальні програми вибіркових дисциплін розробляються і затверджуються вищим закладом освіти.

Навчальний план — основний нормативний документ, за допомогою якого здійснюється організація освітнього процесу в Університеті. Він складений на підставі освітньої програми та структурно-логічної схеми підготовки і визначає перелік та обсяг обов'язкових і вибіркових навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, розподіл залікових кредитів між дисциплінами, конкретні форми проведення навчальних занять (лекції, практичні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації, стажування) та їх обсяг, графік освітнього процесу, форми і засоби проведення поточного й підсумкового контролю. У навчальному плані відображається також обсяг часу, передбачений на самостійну роботу.

Навчальний семестр — складова частина навчального часу студента, що закінчується підсумковим контролем. Тривалість семестру визначається навчальним планом.

Навчальний тиждень — складова частина навчального часу студента тривалістю не більше ніж 54 академічних годин.

Навчальні (аудиторні) заняття — форма освітнього процесу у вищих навчальних закладах. Основними видами навчальних занять в Університеті є лекції, практичні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації, які проводяться за затвердженням в установленому порядку розкладом.

Напрямок підготовки за професійним спрямуванням у вищій освіті — група спеціальностей зі спорідненим змістом вищої освіти та професійної підготовки.

Нормативний термін навчання — тривалість освітнього процесу, що визначається на підставі галузевих стандартів вищої освіти. Граничний термін може перевищувати нормативний на 1 рік. Різниця між граничним і нормативним термінами не фінансується з державного бюджету. Нормативний термін навчання за освітніми програмами з підготовки магістрів, які реалізуються Університетом, становить 1 рік 6 місяців.

Освітня (освітньо- професійна чи освітньо-наукова) програма — система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Підсумковий контроль — контрольний захід, що проводиться у формі контрольних випробовувань за результатами засвоєння програмного матеріалу навчальної дисципліни в цілому, має на меті перевірку здатності оперувати її категорійним та понятійним апаратом, встановлювати взаємозв'язки між окремими темами, розділами, творчого використання набутих знань, умінь сформулювати власне ставлення до певної проблеми, що розкривається в навчальній дисципліні, розуміти її місце в контексті місії та завдань освітньої програми підготовки фахівців.

Поточний контроль — контрольний захід, завданням якого є перевірка: рівня опанування змісту теми або розділу програми навчальної дисципліни; здатності публічно чи письмово презентувати відповідний навчальний матеріал; самостійної роботи з інформаційними джерелами; виконання передбачених програмою розрахунків; розроблення аналітичних оглядів, проектів нормативних документів тощо. Оцінюванню підлягають завдання, передбачені програмами навчальних дисциплін.

Програма навчання — перелік навчальних дисциплін, необхідних для надання студенту вищої освіти.

Результати навчання — сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

Рейтингова оцінка — кількісна оцінка досягнень студента за багатобальною шкалою, яку він отримав за показаний рівень знань, умінь та навичок з однієї або усіх навчальних дисциплін за окремий завершений етап навчання (семестр, навчальний рік тощо).

Розклад навчальних занять — документ навчального закладу, який забезпечує виконання навчального плану щодо проведення навчальних занять.

Самостійна робота студента — основний засіб оволодіння студентом навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується навчальним планом і має становити не

менше від 1/3 та не більше від 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної навчальної дисципліни. Зміст самостійної роботи студента над конкретною дисципліною визначається програмою навчальної дисципліни, навчально-методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Семінарське заняття (семінар) — вид навчального заняття, під час якого викладач організовує дискусію навколо заздалегідь визначених тем. Семінарське заняття передбачає виконання студентами індивідуальних завдань за проблематикою семінару. Під час семінарського заняття викладачем оцінюються підготовлені студентами реферати, їх виступи, активність під час дискусії, уміння формулювати і відстоювати власну позицію.

Спеціалізація — складова спеціальності, що визначається вищим навчальним закладом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти.

Спеціальність — складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Стандарт вищої освіти — це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої освіти діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності. Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів (наукових установ).

Тест — стандартизована система завдань, спрямованих на оцінювання досягнень рівнів розвитку здібностей, навичок, умінь і знань студентів.

Технологія навчання — сукупність форм, методів, прийомів та засобів передавання соціального та/або професійного досвіду в процесі навчання.

Угода про навчання — документ, у якому визначаються права та обов'язки сторін при навчанні за кредитно-модульною системою, який укладають студент, прийнятий до Університету, з одного боку, та Університет – з другого боку. Угоду про навчання також укладають між собою навчальні заклади-партнери у разі здійснення студентом частини навчання в іншому закладі освіти.

Якість вищої освіти — рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

Якість освітньої діяльності — рівень організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.